

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Égyes szám ára 4 fillér.

MEJLENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendi-
vül alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:

Városi közlevéltár (városház,
földszint 7. sz. ide küldendők
a kéziratok.)

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vállal-
lat irodája. Ide küldendők
az előfizetési díjak és hírdé-
lések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ♦♦ Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Közgyűlés.

Debreczen szab. kir. város törvényhatósági bizottsága folyó hónap 9-én rendes közgyűlést tartott *Domahidy Elemér* főispán elnöklésével. A közgyűlésen a bizottsági tagok közepes számban jelentek meg.

Elnököl főispán a közgyűlést három óra után megnyitván, üdvözölte a megjelent bizottsági tagokat és a tárgyszorozat fontosabb pontjait figyelmül beajánlotta.

A közgyűlés a következő tárgyakat tárgyalta:

1. Polgármesteri jelentés az 1910. év március és áprilisi hónapokról.

A közgyűlés a polgármesteri jelentést tudomásul vette.

2. Honvédelmi miniszteri leirat a m. kir. honved főiskolában megüresedett Andaházy-Szilágyi Mihály-féle hely betöltése iránt.

A közgyűlés a tanács javaslata értelmében az alapítványi helyekre Kovács S. és Nagy Zs. ifjakat mutatja be.

3. Belügyminiszteri leirat a régi gazdasági tanintézeti épület visszabocsátása tárgyában kötött szerződés jóváhagyása és záradékolása ügyében.

A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta.

4. Tolna vármegye közönségének megkeresése ő Felcsége 80-ik születési évfordulójának megünneplése tárgyában.

A közgyűlés az átiratot tudomásul veszi és ő Felcsége születése napján a templomokban istentiszteleten jelenik meg és diszkozyűlést tart.

5. Sopron szab. kir. város közönségének átirata a gabonavámok leszállítása tárgyában a kereskedelemügyi miniszter urhoz intézett feliratának támogatása végett.

A közgyűlés az átiratot hason szellemű felirattal támogatja.

6. Beszterce-Naszód vármegye közönségének átirata a községi mérnök és községi utmesterek részére kedvezményes vasuti menetjegy adása iránt a kereskedelmi miniszter urhoz intézett feliratának támogatása végett.

A közgyűlés az átiratot egyszerűen tudomásul vette.

7. Sopron sz. kir. város közönségének átirata a községi gyógyszerárak felllítása ügyében a m. kir. belügyminiszter urhoz intézett feliratának pártolása végett.

A közgyűlés az átiratot levéltárba tette.

8. Sopron sz. kir. város közönségének átirata az iránt, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz pártoló felirat intézessék a siketnéma gyermekek tankötelességének törvényesen leendő megállapítása iránt.

A közgyűlés az átiratot pártoló szellemű felirattal támogatja.

9. A hajduszóvati református egyház kérelme, hogy ujonnan tervezett iskolája fenntartására anyagi hozzájárulás adassék, vagy a város szóvati birtokán saját költségén iskolát emeltesen.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

10. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület közsöz levele az alapítandó Magyar Bank részére tett 1000 korona alapítványért.

A közgyűlés a levelet tudomásul veszi.

11. A városi muzeum jelentése 1909. évi működéséről.

A közgyűlés a jelentést örvendetes tudomásul veszi.

12. Névszerinti szavazás (harmadizben) a város tulajdonát tevő József kir. herceg-utca 67. sorszámú házasteleknek Pintye Miklós részére eladása felett.

A közgyűlés 57 igennel az ingatlant eladni határozta.

13. Ugyanaz (harmadizben) a város tulajdonát képező a Postakertben ennek folytatását tevő, a Széchenyi-utcai kőút és a szoboszlói ut által határolt földterületnek a „Debreczeni tisztviselő telep szövettség” részére eladása felett.

A közgyűlés 51 szavazattal az ingatlant eladni határozta.

14. Ugyanaz (harmadizben) az özv. Kiss Jánosné és fia tulajdonát képező majorsági föld megvétele tárgyában.

A közgyűlés 57 szavazattal az ingatlant megvette.

15. Ugyanaz (másodizben) a Zádor Lajosné és társa, az Emmert örökösök, valamint a dr. Weisz Bernát tulajdonát képező majorsági földek megvételére.

A közgyűlési tagok kis száma miatt a harmadik izben történő szavazás a legközelebbi közgyűlésre tüzetett ki.

16. Ugyanaz (másodizben) az özv. Borbély Józsefné és társai tulajdonát tevő Arany János-utca 41. számú ház megvétele felett.

Ugyanezen okból a szavazás a jövő közgyűlésre tüzetett ki.

17. Ugyanaz (másodizben) a Csontos testvérek tulajdonát tevő Wesselenyi tér 10. sz. ház megvétele felett.

Ugyanezen okból a szavazás a következő közgyűlésre tüzetett ki.

17. Ugyanaz (első izben) a Megyesy Miklós tulajdonát tevő Hüvelyes-utca 5. sz. házastelek megvétele felett.

Ugyanezen okból a közgyűlés a szavazást a következő közgyűlésre tűzte ki.

19. A város házépítőtársának és az általa kezelt alapoknak és alapítványoknak, agyszintén a város világiatis vállalatának és nyomdavállalatnak 1909. évi zárszámadásai. Ezekkel együtt a 17.000.000 korona megköltésből eddig folyósított részletek felhasználásáról szóló jelentés bemutatása.

A tanács javaslatát a zárszámadások elfogadására a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

20. A gyámpénztár 1909. évi zárszámadása.

A közgyűlés a zárszámadást tudomásul vette.

21. A gyámpénztár folyó 1910. év első negyedében történt megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyv.

A közgyűlés a gyámpénztár 1910. év első negyedében történt megvizsgálásáról felvett jegyzőkönyvet tudomásul vette.

22. Tanácsi előterjesztés az iránt, hogy a kormányhoz felterjesztés intéztesek, hogy azon esetre, ha a szerződés az osztrák—magyar bankkal megkötötték, ezen banknál jelzálogköltésönlökre megállapított 300.000.000 korona 500.000.000 koronára emeltessek fel.

A közgyűlés a tanács előterjesztését elfogadja.

23. Jelentés a szépitészeti- és kisajátítási-alap vagyoni állapotáról, mert egyuttal tanácsi előterjesztés ezen alap terehére 1.000.000 kor. függő kölcsön felvétele iránt. Ezzel együtt a városrendészeti programi elkészítésére kiküldött bizottság jelentése.

A függő kölcsön felvétele kimondott és a jelentést a közgyűlés tudomásul vette.

24. A közkórház 1911. évi költségeloirányzata helyhenhagyott.

25. Tanácsi előterjesztés a város szabályozási tervének a kataszteri szelvényekről rávezetése céljából kiküldött bizottság munkálatainak befejezéséről.

Elfogadtatott.

26. A közmuvelődési ház felépítése ügyében előterjesztés. Ezen ügyet a közgyűlés a napirendről levette.

27. Tanácsi előterjesztés a kataszteri felméréseknel a folyó 1910. évben felmerülő kiadások fedezése tárgyában.

Elfogadtatott.

28. Tanácsi előterjesztés a II. sz. gazdasági iskola építési költségeinek fedezése tárgyában.

Elfogadtatott.

29. Tanácsi javaslat a gyámpénztár tartátekalapja maradvány összegének hovatartása tárgyában.

Elfogadtatott.

30. Fleischmann Mór és társai kérényve gyáripari telep létesítése céljából a Pallag pusztai városi birtokból 30 hold bérvétele iránt.

Elfogadtatott.

31. Tanácsi előterjesztés a Jablonczay Kálmán által haszonbérlett pallagi birtok bérletének Szilcz Ferencz helybeli lakosra átruházása tárgyában.

A tanácsi javaslat, mely szerint a bérlet október 1-től Szilcz Ferencznek adassék ki, 51 szóval 21 ellenében elfogadtatott.

32. Dr. Brunner Lajos és neje ajánlata Simonffy-u. 7. sorszámú házastelküknek megvételére.

A tanács javaslata elfogadtatott.

33. Kiss József helybeli lakos ajánlata a Rákóczi-utca 24/a és 24/b városi házastelkének megvételére iránt. Megvételre elhatározottat.

34. Néhai özv. Kovács Lajosné örökösei ajánlata Kossuth-u. 20. sorszámú házastelküknek megvételére iránt. A megvétel elhatározottat.

35. A Debreczeni Urkocsis Egylet kérénye a f. 1910. év június havában tartandó versenyekre díj adományozása iránt.

A közgyűlés a díjat megszavazta.

36. A debreczeni timár szakcsoport kérénye az államtól kapott gépei elhelyezésére szükséges műhely felépítéséhez 75.000 drb téglá adományozása iránt.

A segély megadottat.

37. Özv. Trnka Ferencné kérénye a banki és fancieskai tanyai iskoláján furrott kutak árának 5586 korona 54 fillérnek kiutalása iránt.

A tanácsi javaslat elfogadtatott.

38. Both János timár mester kérényve ipara üzesehez szükséges telek kijelölése tárgyában.

A tanács javaslata elfogadva.

39. Hauer Bertalan helybeli lakos felebbezése a Hungária kávéház előtti téren nyári terraszt enged tal-elyezői náncsi határozat ellen.

A felebbezést Hauer Bertalan visszavonta.

40. Kovács Ferenc városi írrok felebbezése drágasági pótlékból feliglaté 140 korona 16 fillér kiutalása iránt kérénye tárgyában hozott tanácsi határozat ellen.

A tanácsi javaslata elfogadtatott.

41. Végh Gyula rendőrőkapitány nyugdíjazás iránti kérénye.

A közgyűlés Végh Gyula rendőrőkapitányt 6600 korona évi nyugdíjban részesíti.

42. Özv. Kovács Ernőné kérényve özevyi segélyének kegydíjjal kiegészítése iránt.

Elfogadva a tanács javaslata.

43. Orvosi oklevelek kihirdetése.

Tudomásul vettek.

A tárgysorozat kimerítetvén, einöklő főispán a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére június 10-ik napjának d. e. 11 óráját tüzvén ki, a közgyűlést berekesztette.

A Szikszay és tábornoki ház jövője.

A városi tanács a Piac-utca 26. és 28. ugynevzett Szikszay és tábornoki házak hasznosítása érdekében zárt ajánlati versenytárgyalást hirdettet. A beérkezett ajánlatokat ugyancsak a városi tanács kiadta a mérnöki hivatalnak, mely most véleményem jelentését a következőkben terjesztette elő.

Első sorban jelenitem, mondja Aczél Géza főmérnök ur — hogy a beérkezett három ajánlat közül a Rimanóczy Kálmán ur ajánlata a pályázati feltételeknek nem felel meg, amennyiben a feltételekben előírt három ajánlati módozat közül ajánlata csak a harmadik módozatra, tudniillik a terv átengedésére vonatkozó részében felel meg a feltételeknek, ellenben az I. és II. módozatra nem vonatkozik. Minthogy azonban az ajánlatban az építési költségekre és jövedelmezőségre nézve bizonyos garanciális nyilatkozatok vannak, a tervek bírlásánál ezen ajánlatra is kiterjeszkedem.

A Sesztina Jenő és Tóth István, Pavlovics és

Szilágyi urak a feltételekben előírt II. és III-ik módzatra vonatkoznak és a feltételeknek megfelelnek.

Sesztina Jenő és Tóth István ajánlata a pályázati feltételekben előírtakon túl egy oly új megoldást foglal magában, mely ajánlatukat a többi ajánlattól elkülöníti és egész különállóvá teszi. Nevezetesen ők a város Piac-utca 26. és 28. sz. telkének beépítését úgy tervezik, hogy a város egyesített telkén átjáró legyen a Kossuth-utca-ra a Kossuth-utca 5. sz. telkén át, s a Kossuth-utca 5. sz. telek tulajdonosok kötelező beleegyező nyilatkozatát csatolják.

Lehet, hogy a városi telek jobb hasznosítására úgy ezen átjáró, mint bármely a Kossuth-vagy Bathányi-utca-ra vezethető átjáró helyes megoldás mellett előnyös lesz. Azonban az ajánlatok összehasonlításánál ezen módzattól kifolyólag ezen terveknek bármely előnyök tulajdonítani nem lehet, mert a kiírási művelletben ez bent nem foglaltatik, az ügy további fejlődése során azonban figyelembe vehető lesz.

Mint ahogy azonban a *Sesztina Jenő és Tóth István* által benyújtott tervet az egész beosztásban az átjáró uralja, nyilvánvaló, hogy egységes összehasonlítás — amire pedig törekednem kell — alig lehetséges.

A tervek műszaki és finánciális adatainak összehasonlítására táblázatokat dolgoztam ki, melyeket I. 2, 3 alatti csatolok. Ezen táblázatok feltüntetik az egyes tervek beépített területét, a beépített köbmétert, a boltok, lakások hasznos méretét és a várható bérjövődelmeket. A táblázatokból látható, hogy

I. a *Rimanóczy Kálmán* terveinél a földszinti beépített terület 2327·30 m², összes beépített m³ 38,790; II a *Sesztina és Tóth* terveinél a földszinti beépített terület 2090·40 m², összes beépített terület 43,965 m³; III. *Pavlovics és Szilágyi* terveinél a földszinti beépített terület 2007·60 m²; összes beépített terület 43,230 m³. Ebből látható, hogy legnagyobb területet épít be a *Rimanóczy* terve, legkevesebbet a *Pavlovics és Szilágyi*. Ezen különbséget onnan ered, hogy míg *Rimanóczy* 8·00—10·00 m. széles udvart tervez, addig *Pavlovics és Szilágyi* 12·000 m. és *Sesztina és Tóth* 10·00 m. széles udvart terveznek.

Első tekintetre talán a szélesebb udvar építését tarthatják előnyösnek egy világítás, mint közegészségi s lakás használati szempontokból. De a szélesebb udvar alkalmazása azt eredményezi, hogy az utcai helyiségek mélysége a szélesebb utcát terveznek, mint a *Sesztina és Tóth*, valamint a *Pavlovics és Szilágyi* tervénél 5·20—5·20 m. lehet legfejebb, míg a *Rimanóczy* tervén a legkisebb mélység 5·50 m. a legtöbb üzletnél 6 m. lehet. A keskenyebb utcáknál, különösen az emeleti lakásokra háruló hátrányait *Rimanóczy* terve azzal küszöböli ki, hogy a telek hátulós részét csak földszint és mezzainál építi be, ami által nagyobb világosságot és több levegőt ér el, úgy, hogy a keskenyebb udvar míg közlekedésre elég területet biztosít, jobb beépítést enged meg, s a lakások beosztásánál s ezek értékesítése szempontjából is előnyösebb lévén, azoknak jó beosztás mellett kellő világosságuk és levegőjük van.

A szélesebb utca hátrányai mindkét terv beosztásánál jelentkeznek. Az üzleteknek már említett kisebb mélysége, véleményem szerint, az üzletek megfelelő be-

rendezése, hasznosítása szempontjából jelentékeny hátrány, s maga ez a tractus mélysége hátrányos a lakásoknál is, ami a táblázatban az egyes lakások alapterületeken nyer kifejezést s látható, hogy a *Rimanóczy* lakásainak alapterülete nagyobb és így hasznosítható beépített területe nagyobb. A beépített köbméter szerint legtöbbit a *Sesztina és Tóth* terve épít be 43,965 m³-t. Ezután következik *Pavlovics és Szilágyi* 43,230 m³-e és ezután a *Rimanóczy* terve 38,790 m³-el.

Sesztina és Tóth terve az egész telken az átjáró utca kihagyásával három emeletes épületet tervez, tehát bent az udvarban is, ugyanígy a *Pavlovics és Szilágyi* terve átjáró utca nélkül, 12 m.-es udvarral. Ellenben *Rimanóczy* a telek hátulját csak földszinttel és mezzainál építi be.

A beépítés módjainak helyességére tájékoztatásul a táblázat bérjövődelmi rovatát szolgálhat. Ugyanis a *Rimanóczy* tervével remélhető bérjövődelem 114,500 kor., a *Sesztina és Tóth* tervével 92,972 kor., a *Pavlovics és Szilágyi* tervével 76,615 korona.

A *Rimanóczy* tervénél több bérjövődelem remélhető a kevesebb beépített kubatura mellett is, mert az üzletek és lakások férőhelye nagyobb beosztása jobb, míg a másik két, széles udvaru tervnél az üzletek és lakások férőhelye kisebb, a lakások és üzletek beosztása kedvezőlenebb.

Megjegyzem e helyen, hogy a *Sesztina és Tóth* féle tervnél a jövődelmesség kihasználásánál az épület beosztása miatt az átjáró utcát figyelembe kellett venni.

Továbbá, hogy a *Rimanóczy* tervében az udvari részben tervezett fürdő jövődelmességét azon alapon vettem számításba, hogy városunkban az összes fürdők egy évi forgalma 70—80,000 fürdés, melyből 40,000-et egy bent a városban építendő modern gőzkádfürdő minden esetben szolgáltatni fog és egy fürdés után 20 fillér tisztá hasznát számítva 8000 korona jövődelem a fürdőből várható. A városok fejlődését és civilizációját a köztisztasági szükségletek növekedése igazolván, remélhető, hogy városunk ez uton is haladni fog s a fürdők használata az idegen forgalom állandó növekedésével szintén emelkedni fog.

Az építési költségeket, valamint a tervezett épületek méreteit is átszámítottam, s a táblázatban egy a méreteket, mint az építési költségeket számításaim alapján állítottam be. Ezen adatok némely eltérést mutatnak az ajánlattevők által közölt adatoktól; ugyanis *Rimanóczy* költségvetésében összesen 41,510 m³ épületet értekel különböző egységárral, míg számításaink csak 38,790 m³-at eredményeztek s véleményem szerint átlag 20 koronával kiszámítva az épületek köbméterét, reális összeget kapunk. Tehát a *Rimanóczy* tervében feltüntetett épület költsége 775,800 korona, kerek 780,000 koronára tehető. Szemben az általa számított 960,000 koronával. *Sesztina és Tóth István* költségszámításában 36,270 m³ épületet értekel skülön számítva be a villamos világítási berendezést. Számításaink szerint ezen terv beépített köbirtalma 34 965 m³, s ha az épület köbméterét 20 koronával számítjuk, mint a pályázók maguk is teszik, nem szükséges a villamos-villágítási berendezésre külön összeget venni fel. Pályázók részéről az udvar befedése alternative számított üveg fedél költséget mellőzöm, mert ezt helyesnek nem tartom és a többi pályázó sem vette tervbe.

Ezek szerint a *Sesztina és Tóth* által tervezett épület építési költsége 879,300 korona, kerek 880,000 koronára tehető, szemben az általuk kimutatott 800,000 koronával.

Pavlovics és Szilágyi költségzsámításában 40,726 m³-t értekel, köbméter per 20 koronával, s külön összeget vesz fel a személy- és teher liftekre. Számításaink szerint ezen terv 43,230 m³ és köbméterét 20 koronájával számítva az építési költség 864,600 korona, a személyi- és teher liftekre 35,400 koronát irányozva elő, lesz az összes költség 800,000 korona, szemben az általuk számított 880,520 koronával.

Mindhárom tervezet építési költségeihez hozzászámítva a telek 500,000 korona értékét, lesz az összes befektetési tőke, mely a jövedelmezőségi számítás alapjául szolgálhat, következő:

1. Rimanóczy K. terv. 780,000+500,000=1.280,000 K.
2. Sesztina és Tóth „ 880,000+500,000=1.380,000 K.
3. Pavlovics és Szilágyi 900,000+500,000=1.400,000 K.

A jövedelmezőség a következő:

1. A *Rimanóczy* terve szerint építve be a telket az évi jövedelem 114,500 kor., vagyis 9·2%-ra tehető.

2. A *Sesztina és Tóth István* tervénél 92,963 kor., vagyis 6·7%.

3. *Pavlovics és Szilágyi* terveit szerint építve be, az évi jövedelem 76,615 kor.; vagyis 5·47%-ra tehető. Ezen összehasonlítól számadatokból kitűnik, hogy ugy az átjáró utca létesítése, mint az egész teleknek bent az udvarban is három emeletes épülettel beépítése nem eredményez a jövedelmezőségben, a befektetési tőkéhez arányos emelkedést, s hogy a telek belső részén akár átjáró utcával, akár átjáró utca nélkül három emeletes költséges bérház építkezés csak az utcai rész jobb jövedelmezőségének százalékát csökkenti.

A terveket véleményem szerint kiviteli terveknek nem lehet tekinteni annyival inkább, mivel azokban a szerkezeti részek még megoldva nincsenek. Ezek csak tájékoztató vázlatok, melyeknél a kisebb beosztási hibák kifogásolásának helye nincsen, mert azok a kiviteli tervek kidolgozásánál nagyobb nehézség nélkül eliminálhatók. Mégis a fent előadottakon kívül néhány észrevételt nem hallgathatok el. Az utcai homlokzat nyitvahagyását csak az átjáró utca készítése esetén tartom indokoltnak, bár jövedelmezőségi szempontból még ezen esetben is van némi aggodalmam. Zárt udvar esetén azonban teljesen indokolatlan és nem gazdaságos a homlokzat nyitvahagyása, mert az utcai, igen jól jövedelmező homlokzati részt kihasználhatatlanul hagyja s ezt nem pótolja az udvari résznél remélhető több jövedelem.

A lépcsőházak elhelyezését a *Sesztina, Tóth és Pavlovics—Szilágyi*-féle tervnél nem tartom helyesnek. A *Sesztina—Tóth*-féle tervnél míg az első két lépcsőház elhelyezése jó, a hátsó lépcsőházak, különösen a körlepcső, melynek bejárata csak a *Kossuth-utca* 5. számú telek felől van s alakja sem kényelmes, véleményem szerint megváltoztatandó s egy lakással előbbre helyezendő. A *Pavlovics- és Szilágyi*-féle tervnek hibásnak tartom azt, hogy az utcai rész fölépcsőhöz a bejáratot az utcai homlokzatra teszik és így a jövedelmező homlokzati részt foglalják el. Igaz ugyan, hogy a tervezett kávéház miatt a déli szárny-

ban nehezen helyezhető el másképen, de az északi szárnyban leheletes a lépcsőház bejáratát az udvar felé tenni. Másrészt pedig a tervezett tractus melletti ségét, mint már említettem, üzleti célokra nem tartom elegendőnek, egy modern kávéház céljaira pedig még kevésbé alkalmas ily kis mélységű helyiség; bár kétségtelen, hogy a hely fekvésénél fogva igen alkalmas kávéházi célokra. Modernebb szerkezetek s az udvar kisebbre vételével ezen hibák javíthatók.

A *Rimanóczy* terven feleslegesnek tartom a mellék lépcsők azon szerkezetben, mert a mellék lépcsőház csak a fölépcsőn keresztül lehet jutni minden emelet soron, s így annak előnye vajmi kevés s ez sem áll arányban a költséggel, melybe a mellék lépcső is kerül.

A *Pavlovics és Szilágyi*-féle tervben a déli szárny I-ső emeletén is kávéház van tervezve s ezzel összekötöttségben a bejárat felett nyílt terasz. Ez nálunk azt hiszem még korai.

A lakások beosztására nézve is vannak észrevételeim, de mivel ezek a részletes kiviteli tervek kidolgozásánál minden nehézség nélkül eliminálhatók, az ügy elbírásánál befolyással nem bírnak, ezuttal tehát mellőzöm azokat.

A fent előhozottak után a *Piac-utca* 26. és 28. számú telkek jobb hasznosítására hirdetett versenytárgyalás eredményére nézetem az, hogy a feltételeknek megfelelő két ajánlat — és pedig a *Sesztina és Tóth, Pavlovics és Szilágyi*-féle ajánlatok nem nyújtják a bemutatott tervekben a telek beépítésére a városra nézve a legelőnyösebb megoldást, mert jövedelmezőségük még a számítható legmagasabb jövedelmezőség mellett sem nyújtják azt a jövedelmet, amit a *Rimanóczy*féle terv nyújthat s ennek következtében az ajánlatokat jelen alakjukban elfogadhatóknak nem tartom.

Rimanóczy Kálmán ajánlata csak a tervek szolgáltatására s a bérjövdelem biztosítására vonatkozóan a versenytárgyalás feltételei alapján bírálat tárgyát nem képezheti.

A versenytárgyalás eredménye azonban kétségtelenül igazolja, hogy a két telek beépítése igen jó jövedelmezéssel (5·47—9·2%) lehetséges és az is nyilvánvaló, hogy a két telek beépítésének halogatása mindinkább káros a városra nézve, — tehát a beépítés kérdése sürgősen megoldandó.

Az ügy előbbrevitelére javaslatomat a további teendőkre már most előterjesztem.

A benyújtott ajánlatokból is kitűnik az, ami már igen sokak előtt is, előttem is nyilvánvaló volt, hogy a városnak saját telkén egy oly jövedelmező épület emeléséhez nem szükséges koncessiót adni, mert az építkezés magamagát finansirozza és a kezelő személyi részének lebonyolítását a város mindenkor eszközölheti legalább is oly előnyösen, mint bármely magán vállalkozó.

Tehát javasolom, méltóztatassanak előterjesztést tenni a bizottsági közgyűlésnek, hogy a két telket a város maga építtesse ki. Ezen javaslatom elfogadása esetén az építési tervek beszerzésére a javaslatom következik.

Az építési tervek és költségvetés kidolgozására a mérnöki hivatal, a jelenlegi személyzeti létszám mellett, nem vállalkozhatik. A városi építész a szük-

séges tervek elkészítésére mindenben teljesen alkalmas ugyan, de ő a folyó ügyekkel annyira el van foglalva, hogy ezen tervek elkészítésére szükséges munkaidőt csak hivatalos óráin kívül s úgy volna képes fordítani, ha megfelelő munkaképességű s így magasabb díjazású segédmunkaerők adnatk mellé s megfelelő helyiség bocsátatik rendelkezésére. Mindezek elől külön díjazásokat igényelnek, melyeknek megszavazását sem a közgyűlés, sem a tekintetes tanácstól nem remélhetem.

A versenytárgyalásra benyújtott tervek mind-egyikében van oly eszme, mely a végleges tervek kidolgozásánál felhasználható. Javasolom tehát, hogy méltóztatassék mindhárom tervet megvenni s a pályázók valamelyikét a részletes tervek készítésével egyesleg megbízní. A tervek átengedéseire mindhárom ajánlattevő nyilatkozik ajánlatában. *Rimanóczy Kálmán*, valamint *Pavlovics és Szilágyi* is, terv-vázlatukat a magyar mérnök- és építész-egylet díjazásában szerinti díjért hajlandók átengedni; *Sesztina Jenő* és *Tóth István* a tervvázlat díját 15,000 koronában szabják meg. A magyar mérnök- és építész-egylet IV. osztályának 9-ik rovatában tartozik ezen építkezés, tehát a tervvázlatokért az általános költségvetés végösszege után 0.56%-ék fizetendő, vagyis

1. Rimanóczy Károly tervéért 780,000 korona után 4368 korona.

3. Pavlovics és Szilágyi tervéért 980,520 korona után 4930 korona 91 fillér.

Ugyanezek alapján járna a *Sesztina Jenő* és *Tóth István* tervéért 800,000 korona után 4480 kor.

A három tervért együtt 13,778 korona 91 fillér. Amennyiben *Sesztina Jenő* és *Tóth István* tervvállalatukat a magyar mérnök- és építész-egylet tarifája alapján nem volnának hajlandók átengedni s a gazdaszkodnának a tulmagas 15,000 kor. díjazáshoz, ezen terv megszerzése mellőzhető volna.

— A végleges tervek, kiviteli tervek és részletrajzok előirányozandó díjára nézve jelentem, hogy az egyes-ségek volna megállapítandó s tájékozással szolgálhat a Rimanóczy Kálmán ajánlata, aki a költségvetési végösszeg 3.5%-ért vállalja ezen munkákat, — tehát 800,000 koronában véve fel az építési összköltséget, — 28,000 koronára tehető.

A kiviteli tervek kidolgozásával pályázók közül Rimanóczy Kálmánt javaslom megbízni, oly kikötéssel azonban, hogy ezen tervek kidolgozását Debreczenben nyitandó irodájában köteles végeztetni; mert a kiviteli tervek gyors kidolgozásához, a részletek megbeszéléséhez gyakori értekezés szükséges és az csak a helybeli irodájában érhető el. Amennyiben ő erre hajlandó nem volna, másod sorban Pavlovics és Szilágyi céget hozom javaslatba, mint helybeli elismert tervező irodát, oly kikötéssel azonban, hogy ők ezen építkezésnél építkezési vállalkozók nem lehetnek.

Amennyiben a fenti előterjesztésem alapján képező ezen javaslatom, hogy az építkezést a város maga eszközölte, el nem fogadtatnék, és a két telek póthasznosítási koncessió útján akarná elérni a közgyűlés, azon esetben kedvezőbb ajánlatok előérésére tárgyalás volna indítandó *Sesztina Jenő* és *Tóth István*, *Pavlovics* és *Szilágyi* ajánlattevőkkel.

Debreczen, 1910 május 29. *Acsél Géza*,
városi főmérnök.

72,480—1910. B. M. számu körrendelet.
VI. a.

A Budapesten rendezendő repülő-versenyek tartamára nyert államvasúti kedvezmények köz-igazgatási után való kihirdetése tárgyában.

Valamennyi vármegyét és törvényhatóságnak.

A magyar acra-club igazgatóságának hozzá-m intézelt kérvénye alapján, haladéktalan közhírré lével végett értesitem a törvényhatóságot, hogy a f. évi június 5. és 15-e között Budapesten megtar-tandó nemzetközi repülő-versenyekre a m. kir. államasutak igazgatósága a versenyekre a vidék-ről felutazó közönség részére nagymérvű menedij kedvezményeket biztosított.

Ezen kedvezmények szerint a Budapesten tartandó nemzetközi repülő-versenyekre a m. kir. államasutak bármely állomásán június hó 3-tól kezdve gyors- és személyvonatokra, szülő kedvez-ményes meneltérti vasúti jegyek adnatk ki, — ha az 5 kor. illetve 2 koronás, a repülő-verseny meg-tekintésére, jogosító belpópjegy ára is megfizet-tetik, — amelyek alapján a II. osztályú jeggyel I. osztályon, a III. osztályú jeggyel a II. osztályon lehet utazni, míg a III. osztályú jegy, eredeti ára-nál egy koronával olcsóbb. A meneljegy-szelvény érvényes a felutazásra, valamint a repülőverseny bármelyik napján egyszeri belépésére, miert is Budapestre való érkezésnél a személyjegy nem adandó le. Az I. és II. osztályú jegyek a repülő-verseny 5 koronás fentartott helyére, míg a III. osztályú jegyek a 2 koronás elsőrendű állóhelyére szóllanak. Amennyiben valaki jobb helyről óhajta látni a versenyeket, jegye a rendezőség központi irodájában (Budapest, Vigadó épület) reafizetés mellett előbb rangú jegyre átcserezhető; aki a verseny helyszínén váltja jegyét, az 20%-kal többet fizet miert is ajánlatos, hogy mindenki a jelzett központi irodában cserélje ki jegyét.

Budapest, 1910. évi június hó 1-én.

A miniszter helyett:

Jakabffy,
államtitkár.

Hírek.

— **Tanyai iskolák vizsgálata.** A debreczeni tanyai állami elemi népiskolákban a vizsgálatok a következő sor-rendben lesznek megtartva: Hegyesen június 14-én, Ohaton és Ohattokelkázán június 15-én, az onddi I. és II. sz. iskolában június 16-án, az Ebesen június 17-én, ugyan-ezen nap a Pácon, 18-án Nagycserén és Halápon, 19-én Fancsikán, 20-án Bánkon, 21-iken Szepesen és 22-iken Köseiszfazszen. Az évrő vizsgálatokon a gondokóság tag-jai, valamint a ref. és r. kath. lelkészek is jelen lesznek. A városi tanács a vizsgálatokra jutalomkönyveket vett és azokat a szorgalmas és jó magaviseletű tanulók között kiosztatja.

— **Kórházi tisztviselők fizetésrendezése.** A köz-gyűlés tudvalevőleg rendezte a városi kórház tisztviselőinek és személyzetének fizetését. A belügyminiszter azon-ban a közgyűlés határozatát nem hagyta jóvá, illetve nem vette tárgyalás alá, mert a kórházi alkalmazottak illetmé-nyeinek méltányos és helyes alapon történő rendezése csakis a költségvetés, keretében és annak felülbizárlása alkalmával vihető keresztül. Miert is csak akkor határoz a miniszter, ha a kórház 1911. évi, mai és esedékes költségvetése meg-állapítása végett oda felterjesztés érkezik.

Szerkesztői üzenetek

Sopron. Nem tudok a kérdezett ügyben semmi bizonyosat mondani. Ha jó értesítéseim lesznek, azonnal tudatom e helyen.

G. Z. Ungvár. A kérdezett adatokat elküldtem, azt hiszem kézhez kaptad. Többi kérdésre is felelek, mielőtt lesz egy kevés szabad időm.

Arad. S. G. Lehetetlen ne kívánjunk. Mostani óhajításunk hamarosan teljesedett, egy újabb, semmivel sem megokolható mozgalom azonban sikert fülekre találta. Ez okból a mozgalomba nem csatlakozom. Az idő mindent meghoz, legyünk tehát türellemmel.

D. Sz. B. Hódmezővásárhely. A harmadik kötetet most állítom össze. Még a nyár folyamán nyomda alá kerül.

7556/1910. sz.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező a régi téglavető melletti 52 és fél hold föld az 1910. évi október hó 15-től az 1913. évi október hó 15-ig terjedő három évre, a f. 1910. évi június hó 14-ik napján d. e. 10 órakor a városháza nagytérképében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbeadni fog.

Kikiáltási ár: 2495 korona.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverelő bizottságnál bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál a hivatalos órák alatt 8—1-ig megtekintethetők.

Debreczen, 1910. évi május hó 27-én.

A városi tanács

„Ős Debreczen.”

Elbeszélések Debreczen múltjából.

Írta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetről, mely Debreczen múltját rajzolja meg megfigyelő o o tollal. o o

Ára 3 korona.

Tisztviselőknek, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyv- o o tárnaknak, egyeteknek és tanulóknak 2 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlevéltár).

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □

DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ SZABÁLYRENDELETEINEK GYŰJTEMÉNYE.

Az 564 oldal terjedelmű vaskos kötet ára

2 KORONA.

Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS » KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA. (VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készíti mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett. ☺ ☺ ☺ ☺ ☺

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. ☺ ☺ ☺

Tartós betűredeből készült tömöntvényekkel helybeli és vidéki nyomdák, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.